

«Töwriz-Baku-Ankara: Biz nire, parslar nire?»

Category: Kitapcy, Publisistika, Sözler

написано kitapcy | 26 января, 2025

"Töwriz-Baku-Ankara: Biz nire, parslar nire?"

«TÖWRIZ-BAKU-ANKARA: BIZ NIRE, PARSLAR NIRE?»

Günorta Azerbaýjan Milli Galkynyş hereketiniň başlygy Mahmud Ali Çehrekani soraglara jogap berýär

Eýranda 28-nji iýunda geçiriljek möhletinden öñki prezident saýlawlarynyň öñüsyrasynda Günorta Azerbaýjan Milli Galkynyş hereketiniň (GAMGH) başlygy Mahmud Ali Çehrehani Waşingtondan žurnalistleriň soraglaryna jogap berdi.

- «Eýranda demokratiýanyň peýdasynda hiç zadam bolmaýar»

Eýranda Dini lideriniň pozisiýasynyň hemme zatdan ýokarda durýandygyny ýatladan Mahmud Ali Çehrekani oppozisiýa

goşulanlaryň ölüm jezasyna höküm edilýändigini şu sözler bilen gürrüň berdi:

«Bilşiniż ýaly, Eýransa «Ýokary Dini lider» ýa-da «Rehber» («Ýolgörkeziji») bar. Emma muňa ni lider diýip bolýar, ne-de rehber. Sebäp ol özünü «On iki ymamyň» oruntutary we Alla tarapyn saýlanan 13-nji güýç hasaplaýar. Ýagny bular Allanyň metafiziki tarapynyň bardygyny we Ýer ýüzüni iñ soňky ilçi edip Muhammet pygambareri (s.a.w) ugradandygyny aýdýar. Olaryň pikiriçe pygambarerden soň gelmegine garaşylan Dört çaryýarlar däl-de, On iki ymamdyr. On ikinji ymam entek gelmändigi üçin Allanyň saýlan adamı Eýranyň Dini lideri bolýarmış. Şonuň üçin dini lider özünü Allanyň naýyby (orunbasary) hökmünde görýär. Ýagny Allanyň tassyklap ýer ýüzüne bellän wekili. Oňa garşı çykmak Hudaýa garşı gitmek bilen deňmişin. Onuň özem munuň şeýledigini dili bilen aýtdy. Şonuň üçin dini lidere garşı çykanlara ölüm jezasyny berýärler».

Günorta Azerbaýjan Milli Galkynyş hereketiniň başlygy Mahmud Ali Çehrekani

- «**Hamaneýiň tassyklamasık adamy prezidentem, deputatam bolup**

bilmeyär»

«Töwriziň we Tährantň birnäçe ýokary okuň jaýlarynda köp işlän we režimi ýakyndan tanama mümkinçilige eýedigini nygtaýan M.A.Çehrekani «Şonuň üçin režimiň infrastrukturasyny örän gowy bilýändigimi aýdyp bilerin. Eýranda demokratiýanyň peýdasyna hiç zadam bolmaýar. Ähli ygtyýarlygy özünde jemlän we özünü Allanyň belländigine ynanýan dini lider bar. Bulary bir ýana goýup onuň diňe çagalarynyň aýdýanlaryna seretseňizem, Eýranda saýlawlaryň asla kabul ederlik tarapynyň ýokdugyny görersiňiz» diýýär.

Eýranyň öñki prezidenti Haşimi Rafsanjaniniň «Saýlaw diýilýän zat ýok. Islämlerini prezident ýa-da halk deputaty wezipesine belleýärler, islänlerini ret edýärler» diýenden soň hammadada öli ýagdaýda tapylandygyny ýatladan Çehrekani sözlerini şeýle dowam etdirdi:

«Dini lider Hamaneý bellän prezidentine ýa-da deputatlaryna şu soragy berip bilýär: «Sizi kim bellesi, eger biz bellän bolsak, nädip bize garşıy çykýarsyňz?» Homeýniniň oglunuň-da Rafsanjaniňkä meňzeş sözleri aýdandygy üçin öldürildiler. Öñki prezidentleriň bir bölegini gözden ýitirdiler, bir bölegi tussag astynda, täzeden prezident bolmak üçin yüz tutýanlaryň yüzlenmesi-de şobada yzyna gaýtarylýar. Hamaneýiň tassyklamadyk adam ne prezident, ne deputat, ne ministr, ne-de ýokary wezipeli ýolbaşy bolup bilýär.

Şeýle-de Çehrekani «Hamaneýiň köşgünde diňe yüz göterim ynanylýan işgärlерiniň beren habarnamalary esasynda teklipler ýa tassyklanýar ýa-da yzyna gaýtarylýar. Olarda iňňäniň ujy ýaly-da merhemet ýok. Wagtynda režime hyzmat eden adamlaryň bir bölegi häzir öý tussaglygynda» diýip sözüniň üstüne goşdy.

• «Režim soňy petige baryp direýän köçä girdi»

Eýranyň prezidentligine saýlawlar boýunça pikirlerini paýlaşan M.A.Çehrekani prezidentlige kandidaturasyny hödürlemäge rugsat edilen alty adamyň birnäçe ýyl bäri syýasatda ministrlık, deputatlyk eden ýa-da suduň iň ýokary wezipelerinde işlän adamlardygyny aýtdy ee «Kalibafyň, Jeliliniň, Pezeşkiýanyň

beýlekilere garanda has мүмкінчілігі uly kandidatlardygyny aýdyp bilerin» diýýär.

Çetinkaýa sözlerini şeýle dowam etdirdi:

«Bilýäñismi, režim soňy petige baryp direýän köçä girdi. Birnäçe aý öň bolup geçen parlament saýlawlarynda Tährandaky gatnaşyk 8% boldy. Munuň özi barypýatan masgaraçylyk, heläkcilik. Režimiň ýolbaşçularы elmydama 1979-njy ýıldaky refedendumda halk köpcüliginiň 97-98%-niň Yslam Respublikasyny kabul edendigini aýdyp gelipdi. Indi boldy, munuň doly tersine boldy, ýagny ilatyň 92-93%-ni saýlawdan ýüz dönderdi. Töwrizde hasaba alynan saýlawçy gatlagynyň 85%-i saýlawa gatnaşmqdy. Ýagny režim soňky demini sanaýar».

Wertolýot heläkciliginde aradan çykan İbrahim Reisi we Hüseýin Emir Abdullahiýan barada hem aýdan Çehrekani «Režim özüne iň ýakyn adamy İbrahim Reiisini prezidentlige belläpdi. Hasan Ruhana garşy kandidaturasyna goýanda saýlanyp bilmedik Reisi «Saýlanmandygyma şükür, hernä men dollaryň baş müň tümen bolandygyny görmerin» diýipdi. Şol wagt bir dollar 900-1000 tümene deňdi. Indi bolsa bir dollar 60 müň tümen. Daşary işler ministri Abdullahiýan dagy gowy bilim almak beýlede dursun, BMG-nyň Nýu-Ýorkdaky ýygnanşygynda eline öňünden ýazlyp berlen teksti hem dogry okap bilmeýän adamdy. Gorkunç ýagdaýdu. Tekstde iňlisçe sözleri arap elipbiýinde ýazypdylar. Şonam okap bilmändi. Yslam Hyzmatdaşlygy Guramasynyň ýygnagynda bolsa arapça okap bilenokdy. Ýogsam bolmasa, Eýranda liseýi tamamlanlaryň iňlis we arap dillerini iň bolmanda 35% derejesinde bilýär. Bular režimiň kanunylygynyň ýany bilen hilini-de ýok etdiler. Şonuň üçin olar Hamaneýiň buýrugy bilen öldürildi» diýdi.

Çehrekani «Üç goragçy wertolýot bökdençsiz Töwrize baryp ýetýär, prezidentiň wertolýoty heläkcilige uçraýar. Munuň näme netijesi boldy? Režim özüne 20%-lik makulyýet we kanunylyk gazandy. Gynansak-da, eýran jemgyýetçi ýas tutaňñaç, öliniň yzyndan matam tutmagy gowy görýär. Töwrizde on müňlerçe, Tähranda yüz müňkerçe, Maşatda bolsa milliondan agan köpcülik ölenleri eginlerinde gösterdi. Üns berýän bolsaňyz, Hamaneý ne ABŞ-ny günäkarledi, ne-de Ysraýyly. Çünkü bu işi özleri etdi.

Adyny agzan üç talaşgärimden daşgaryn beýleki talaşgärleriň ýa çekiljegini ýa-da ahy4ynda 1-5% ses aljagyny pikir edýärin» diýibem sözüniň üstünü ýetirdi.

- «**Hätzirbegjan sebitlerinde ýeriň astyndan tebigy baýlyklaryň islendik görnüşi bar**»

Nusret Pezeşkiýanyň köp gürrüňi edilen kandidatlygy barada-da pikirini paýlaşan M.A.Çehrekani «Ýigrimi ýyldan gowrak wagt bări Töwriziň deputaty bolup gelen Pezeşkiýanyň jinnek ýaly peýdasyny görmedik. Kalibaf örän güýçli assimilizasiýa uçrap milli aýratynlygyny ýitiren türki maşgalanyň çagasy. Biz oña horasan türklerinden diýsegem, onuň türkilere peýdasyny ýetirmek beýlede dursun, gaýtam türkileriň maddy-magnawy güýjüne her dürli zarbany indermekden gaýra durmady. Hätzirbegjan sebitleriniň Hazar deñziniň kenarýakasynda örän möhüm Astara we Enzeli şäherleri bar.

Tähran režimi şol şäherleri alyp parslara berdi. Olar ilatyň demografiýasyny üýtgetjek bolýarlar. Buniki şäheriň guryýerdäki böleklerinde we Hazar deñziniň içinde tebigy gaz gaýnarar. Şonuň üçin ony Hätzirbegjan welaýatynyň elinden aldylar-da, Gilan welaýatynyň garamagyna berdiler. Hätzirbegjan sebitlerinde ýeriň astyndan tebigy baýlyklaryň islendik görnüşi bar. Birmahallar şo geografiki giňişlikdäki iňlis basybalyjylary häzirki pars gansorujylaryndan has merhemetlidi. Hätzirbegjan sebitleriniň ähli baýlyklaryny talaýylary ýaly sany kyrk milliondan geçen türki halklary iň ownuk hak-hukulkaryndan mahrum etdiler. Sany 60-65 müňe ýeten ermeni ilatyň bolsa çagalar öýünden başlap başlangyç bilim almaga-da, orta bilim almaga-da, liseýe gatnamaga-da, hatda ýokary okuň jaýlarynda okamaga-da hak-hukugy bar. Ýogsam bolmasa, Eýran-Yrak urşunda 300 müň türk wepat boldy. Şirin janyndan geçmegi türkleriň hak-hukugynyň berilmegine gelinende elde ullakan nol galýar» diýdi.

- «**BMG-nyň konwensiýalarynda beýleki halklara berilen hak-hukulkaryň bize-de berilmegini talap edýaris**»

«Biz talaşgärleriň hiç birine ynanamzok we hiç zat talap edemzok» diýen M.A.Çehrekani «Ýigrimi ýyldan gowrak wagt bäri Töwrizde deputat bolan Pezeşkiýan biziň hak-hukuklarymyzy ýeke gezegem orta atmady. Şonuň üçin biz halkymyzy saýlawlara gatnaşmazlyga çagyryarys. Häzirbegjany ýok eden režim biziň dertlerimize dowa bolup bilmez. BMG-nyň konwensiýalarynda beýleki halklara berilen hak-hukuklaryň bize-de berilmegini talap edýäris» diýdi.

- **«Saylaw sandygyn dan ýa Kalibaf ýa-da Pezeşkiýan cykyp biler»**

«Eger bu ýurda hakykatdanam adalatyň gelmegini isleýän bolsalar, türkleriň häkimiýet başyna gelmezi gerek. Hak-hukuklarymyzyň berilmédik ýagdaýynda Eýrandam edil Ýugoslawiýa ýaly bölekleré bölüner. Bizem şonda öz türk döwletimizi gurmaly bolarys» diýen Çehrekani «Çünki Häzirbegjanyň indi oýanyp başlandygyny bilýärler. Indi molla režimine aldanýan ýok. «Traktor» futbol klubynyň oýunlaryna tomaşa edýänler orta atylan şygarlary görýändirler: «Töwriz-Baku-Ankara: Biz nire, parslar nire?» ýa-da ýaşlaryň 100 müñi «Ne bagtly türk men diýene!» diýip gygyryar. Şonuň üçin Pezeşkiýanyň ýeñiş gazanma ähtimallygy-da bar» diýip, sözünü jemledi.

Mayis ALIZADE.

Duşenbe, 24.06.2024 ý. Publisistika